

Η αγριέλαιος και η καλλιέλαιος - Του Μητροπολίτη Μάνης Χρυσοστόμου Γ΄

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Μάνης

Στήν ὕπαιθρο παρουσιάζονται τόσον ἡ ἀγριέλαιος ὅσον καί ἡ καλλιέλαιος. Καί τήν μέν ἀγριέλαιον τήν κόπτουμε ἔνεκεν τῆς ἀγρίας καταστάσεώς της καί ὡς μή ἀποδίδουσα καρπούς, τήν δέ καλλιέλαιον τήν φροντίζουμε καί καλλιεργοῦμε, ὅσον τό δυνατόν περισσότερο, προκειμένου νά φέρι πολύν καρπόν καί καλόν. Αὕτη εἶναι μία εἰκόνα ἀπό τήν φύση.

- [Του Μητροπολίτη Μάνης Χρυσοστόμου Γ΄](#)

Ὁ Ἄπ. Παῦλος αὕτη τήν εἰκόνα ἔρχεται καί τήν χρησιμοποιεῖ στήν πρός Ρωμαίους ἐπιστολή του, στό 11ο κεφάλαιο, ὅταν θέλει νά μιλήσει γιά τήν ἀπιστία, τήν ἀπειθεια καί ἀνυπακοή στό Θεό καί στίς ἐντολές Του ἀπό τό ἕνα μέρος καί γιά τήν

πίστη, τόν φόβο τοῦ Θεοῦ καί τήν εὐσέβεια ἀπό τό ἄλλο μέρος. Παρομοίωσε τούς Ἰσραηλιῖτες μέ τήν καλλιέλαιο, πού, ὅμως, μερικοί κλάδοι της, ἔνεκα τῆς ἀπιστίας τους, κόπηκαν ἀπό τόν καλό κορμό καί ἀπεσπάσθησαν καί πετάχθηκαν. Ἔπειτα, παρομοίωσε τούς εἰδωλολάτρεις, πού δέν εἶχαν γνώση περί τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ, μέ τήν ἀγριέλαιο.

Ὅμως, ὅταν αὐτοί γνώρισαν τόν Ἕνα καί ἀληθινό Θεό, ἐκεντρώθησαν στή θέση τῶν ἀποκοπέντων κλάδων καί συνεδέθησαν μέ τήν καλλιέλαιο καί ἔφεραν καλούς καρπούς. Τονίζει δέ ὁ Ἀπόστολος ὅτι πάντοτε ὑπάρχει αὐτή ἡ δυνατότητα ἐγκεντρισμοῦ, δηλαδή ἡ δυνατότητα τῆς ἐπανόδου ἀπό τήν ἀπιστία στή πίστη, ἡ δυνατότητα νά καταστεῖ ἡ ἀγριέλαιος καλλιέλαιος, νά παύσει ἡ ἀγριότητα τῆς ἁμαρτίας καί νά ἐπέλθει τό ἡμερον τῆς ἀρετῆς. Ὁ Θεός, ἔνεκα τοῦ πλούτου τῆς σοφίας καί τῆς γνώσεώς Του, ἔχει πολλούς τρόπους νά ἐπαναφέρει καί πάλιν τόν παρεκτραπέντα ἄνθρωπο στήν ὁδό τῆς σωτηρίας. Καί θαυμάσια κλείνει τό κεφάλαιο αὐτό ὁ Ἀπ. Παῦλος, ὑπογραμμίζοντας: «τίς γάρ ἔγνω νοῦν Κυρίου; ἢ τίς σύμβουλος αὐτοῦ ἐγένετο;... ὅτι ἐξ αὐτοῦ καί δι' αὐτοῦ καί εἰς αὐτόν τά πάντα» (Ρωμ. 11, 34-35).

Στούς δυσχειμέρους, ἐξ ἐπόψεως πνευματικῆς, καιρούς, ὅπου ζοῦμε καί ὑπό τήν ἐπήρεια φθοροποιῶν ἰδεολογιῶν καί ἐξαγριωμένων ἀνθρωπίνων παθῶν, αἰσθανόμεθα ὅτι ὑπάρχει καί ἡ ἀγριέλαιος καί ἡ καλλιέλαιος. Πρόκειται γιά μία πραγματικότητα. Σκληρή πραγματικότητα. Παρατηροῦμε τό πνεῦμα νά σβέννυται, τά πάθη τῆς ἀτιμίας νά προβάλλονται, τό φρόνημα τῆς σαρκός νά ἐπικρατεῖ, ἡ κατάργηση τοῦ πνευματικοῦ νόμου νά ἐπιβάλλεται, τό μῖσος ν' ἀντικαθιστᾷ τήν ἀγάπη.

Οἱ μηνυτήριες ἀναφορές ἀλλεπάλληλες. Ἡ κάθε εἶδους φαυλότητα στό προσκήνιο καί ἡ αἰδώς στό περιθώριο. Ἔρχονται ὁ φθόνος ὡς πῦρ μή σβεννύμενον καί ἡ εὐτραπελία ὡς δεινόν κακόν. Καί ὁ ἄνθρωπος συνεχῶς καθίσταται ψεύστης. Ἀλλά συνάμα διαπιστώνουμε ὅτι καταφθάνει καί ἡ βάσανος, μέ νομοτελειακό ἀποτέλεσμα, τούτέστιν: «Τά ὀψώνια (=οἱ καρποί) τῆς ἁμαρτίας θάνατος» (Ρωμ. 6, 23).

Ἔτσι γινόμεθα καθημερινῶς στήν ἐποχή μας μάρτυρες τῆς ὑπαρξης πολλῆς ἔντασης, σύγχυσης, νευρικότητας, ἀνησυχίας καί ἀνασφάλειας, ἐσωτερικῆς ταραχῆς καί καχυποψίας τῶν συνανθρώπων μας. Σταματᾷ ὁ χαιρετισμός, παύει τό «καλημέρα», χάνεται ἡ ἀρχοντιά, ἐξαφανίζεται ὁ πολιτισμός τῆς ψυχῆς. Καί, βεβαίως, ἀναφύονται πολλά ψυχολογικά προβλήματα. Ἔτσι εἶναι. Ὄταν διώξουμε στήν ἐξορία τόν Θεό καί ἀπεμπολήσουμε τίς ἐντολές Του, τί περιμένουμε; Ἡ κάθε εἶδους παραβατικότητα θά ἔλθει στό προσκήνιο, ἀκόμη καί σ' αὐτή τήν ἄωρη νεανική ἡλικία. Ὄταν τό φῶς τοῦ Χριστοῦ, τουτέστιν ἡ θεία Διδασκαλία Του, δέν

τίθεται «ἐπί τήν λυχνίαν», ἀλλά κρύπτεται, ἔξαφανίζεται καί ἀφήνουμε ἐπιτηδείως νά σβήνει καί δέν θέλουμε αὐτό τό ἱλαρόν φῶς νά φωτίζει τήν προσωπική μας ζωή, τήν οἰκογένεια, τό σχολεῖο, τόν δημόσιο βίο, τότε, δικαίως, ἡ βιοτή μας καταντᾷ ἀνυπόφορη, προβληματική, ἀληθῶς ἀγριέλαιος. Μιλᾷμε πλέον γιά πνευματική παρακμή, γιά ἀποϊεροποίηση τῆς ζωῆς, γιά ἀσέβεια, γιά λησμοσύνη τοῦ θεϊκοῦ παράγοντα. Καί αὕτη ἡ κατάσταση ἐπιφέρει πίκρα καί θλίψη.

Ὡστόσο, ὁ Κύριος ἤδη προεῖπε: «Ἐν τῷ κόσμῳ θλίψιν ἔξετε» (Ἰω. 16, 33). συνάμα, ὅμως, διεκήρυξε καί τόν παρήγορο καί ἐλπιδοφόρο λόγο: «ἀλλά θαρσεῖτε, ἐγώ νενίκηκα τόν κόσμον» (Ἰω. 16, 33) καί «δεῦτε πρός με πάντες οἱ κοπιῶντες καί πεφορτισμένοι κἀγώ ἀναπαύσω ὑμᾶς» (Ματθ. 11, 28). Ἀκριβῶς μέσα στή ψυχική μας ταλαιπωρία εἶναι ἀπόλυτη ἀνάγκη νά φυλάξουμε τό χαριτόβρυτο δῶρο τῆς πνευματικῆς ἐνότητος μαζί Του. Καί τό δῶρο αὐτό, τό ἀνακαλύπτουμε καί τό βιώνουμε στόν χῶρο τῆς Ἐκκλησίας, στό μυστήριό τῆς Ἐκκλησίας, στό «Γεώργιον» (Α΄ Κορ. 3, 6-9), στόν «Ἀμπελῶνα» (Ματθ. 20, 1-16), στό «Πανδοχεῖον» (Λουκ. 10,34), στόν «Οἶκο τοῦ Θεοῦ» (Ἐβρ. 3, 5-6) καί στό «Μεγάλο Δεῖπνο» (Λουκ. 14, 6-24). Καί ὁ λόγος τῆς Ἐκκλησίας δέν εἶναι ἀναχρονιστικός, σκοταδιστικός καί μισαλλόδοξος.

Εἶναι λόγος ἀληθείας, ἀγάπης καί ἐλπίδος. Ἄλλωστε δέν ἔχει νόημα λέγειν τά τέρποντα ἀλλά τά ὠφελοῦντα. Ἐνῶ δέ ἡ Ἐκκλησία εἶναι σαφέστατα Χριστοκεντρική, ταυτόχρονα εἶναι γνήσια ἀνθρωποκεντρική. Βλέπει τόν ὅλο ἄνθρωπο καί ἀντιμετωπίζει τήν ἀφροσύνη τῆς ἀμαρτίας, τήν τραγικότητα τῆς ὄντολογικά φθαρμένης ὑπαρξης καί προσφέρει τήν πληρότητα τῆς ζωῆς. Γι' αὐτό καί ἡ Ἐκκλησία μεταμορφώνει καί σώζει τούς ἀνθρώπους, συνεπῆς μέ τόν λόγο της. Πρό παντός ὅμως δέν πρέπει νά λησμονεῖται ὅτι ἡ Κεφαλή τῆς Ἐκκλησίας, ὁ Χριστός εἶπε, μετά τήν Ἀνάστασή Του, στίς Μυροφόρες, κοντά στόν κενό τάφο, τό: «Χαίρετε» (Ματθ. 28,9), στούς Μαθητές στό ὑπερῶο τό: «Εἰρήνη ὑμῖν» (Ἰω. 20,19) καί στόν Πέτρο στή Τιβεριάδα τό: «Σύ ἀκολούθει μοι» (Ἰω. 21,22). Καί, τό ὑπεροχότερο, στή Γαλιλαία τό: «Ἰδού ἐγώ μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τάς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος. Ἀμήν» (Ματθ. 28, 20). Τά τέσσερα αὐτά σημεῖα, κενός τάφος, ὑπερῶον, Τιβεριάδα καί Γαλιλαία συναντοῦν τήν ἀληθῆ θεογνωσία, τό φῶς πού διαλύει τό σκότος, τήν κατάλυση τοῦ ἄδου, τήν νίκη κατά τοῦ θανάτου, τήν ζῶσα παρουσία τοῦ Χριστοῦ.

Γι' αὐτό, μ' ὅσα προαναφέρθηκαν, ἄξιοι ἰδιαιτέρας μνείας εἶναι, ἐν προκειμένῳ, οἱ προφητικοί λόγοι: «Κύριε, ἐν θλίψει ἐμνήσθην σου» (Ἠσ. 26, 16) καί «Κύριος ἐμοί βοηθός καί οὐ φοβηθήσομαι» (Ψαλμ. 117, 6) καί, τελικά: «Εὐλογημένος ὁ ἄνθρωπος, ὅς πέποιθεν ἐπί τῷ Κυρίῳ» (Ἱερεμ. 17, 7). Τότε ἀκριβῶς παραμένουμε «ρίζα ἁγία», ἦτοι, καλλιέλαιος.